

София Носир

ГЛУХОРАБАНАД

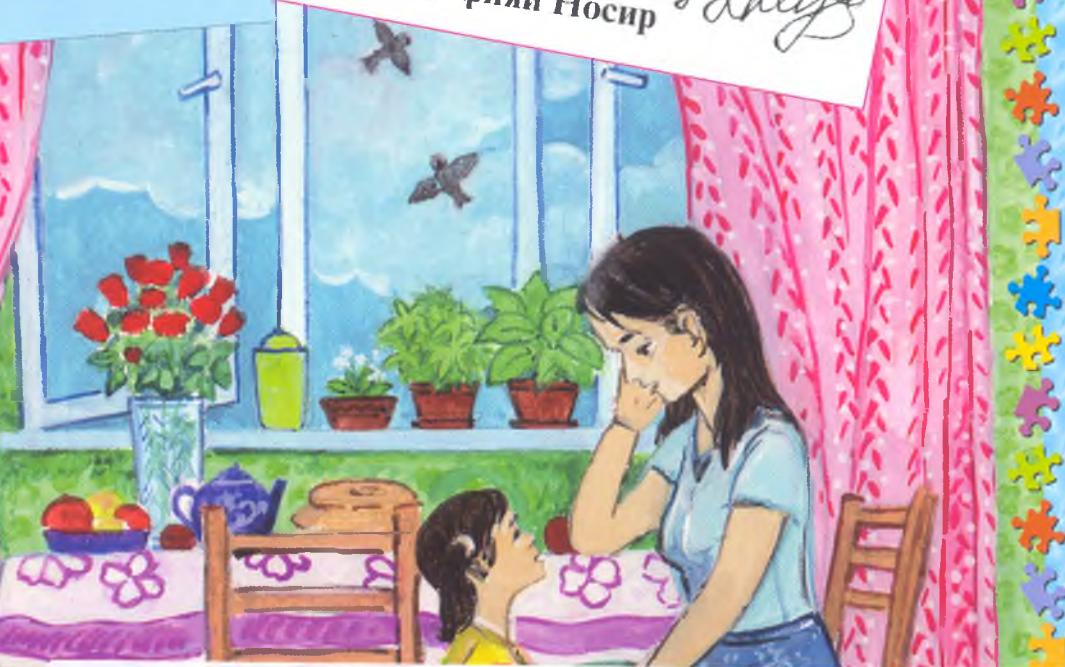

Хушрӯяку дўстрўякони ман!

Барои Шумо навиштани хикояву қисса-
хон ачоибро дўст медорам.
Мехоҳам мисли қаҳрамони асарҳои ман
соғдилу меҳрубон, ростгӯву хунардӯст ва
закиву доно бошед. Китоб на танҳо дӯсти
содик, балки тарбиятгари хуб ҳам аст,
фаромӯш насозед.

Сафияи Носир

КИТОБРО ДАР МЎҲЛАТИ ҚАЙДШУДА
БАРГАРДОНЕД

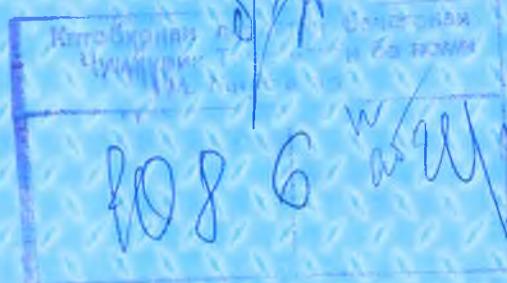
13/06.	2014				

ЧДММ «Ҳочӣ Ҳасан»

Мел тозу 2
Н-рр

Сафияи Носир

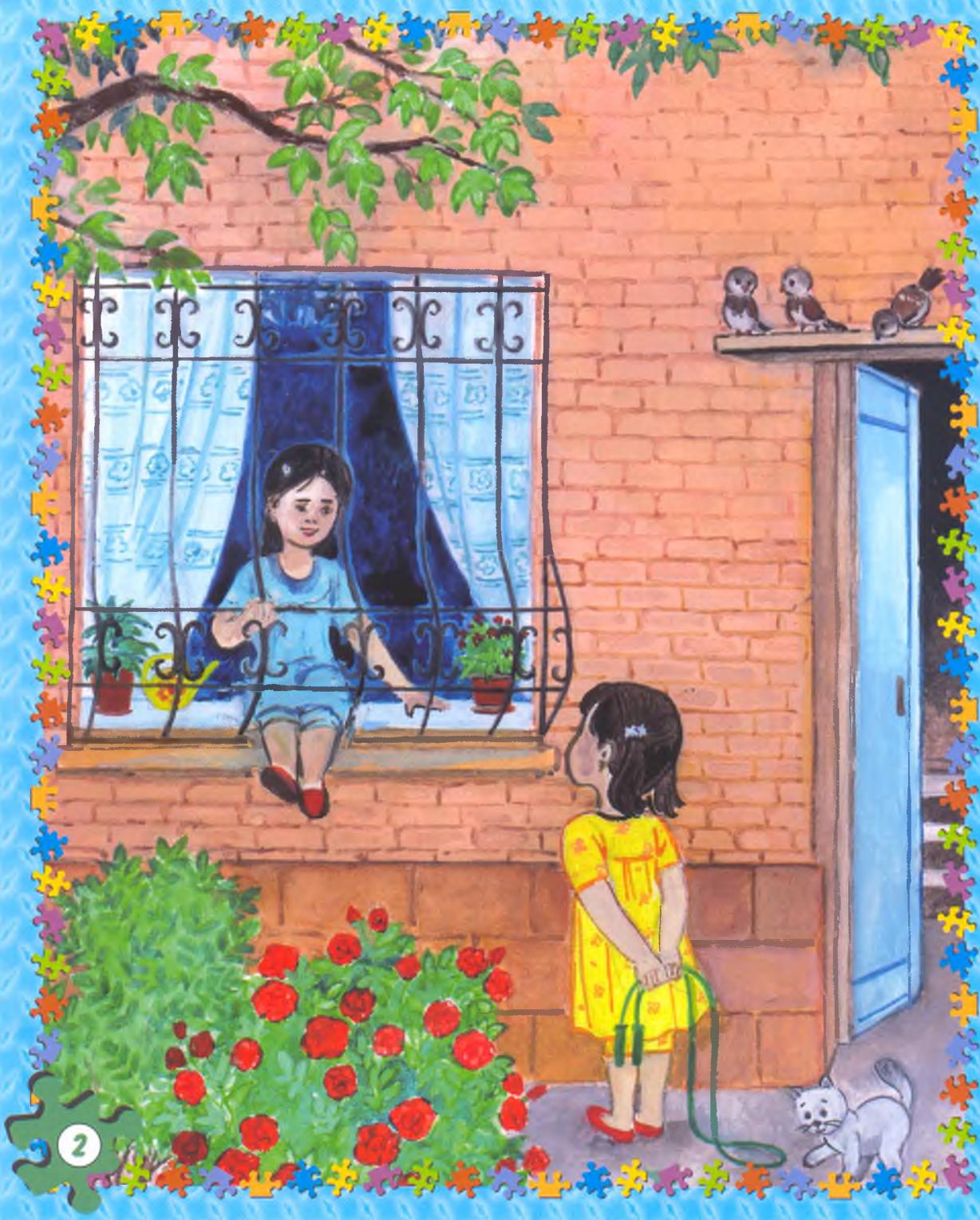
ГАҲВОРАБАНДОН

fol 86
W.W.H.

ТҶБ «Истиқбол»
Душанбе-2012

Фирӯза додаракашро хобонда буд, ки очааш аз дар даромад. Фирӯза ба истиқболи ў ба долон баромад ва ангушташро ба лабаш бурда бо овози паст гуфт:

—Хомӯ-ш-ш...

Яъне овоз набароред, то додаракаш бедор нашавад. Бо вучуди ин модар бо навозиш гуфт:

—Қадатба мурам, духтари хонабону бачапои оча.

Духтару оча ба ошхона рафтанд. Модар халтай бозориро рӯи миз гузошту сабзавоту меваҳои овардаашро чудо-чудо берун овард. Себу шафттолуero ба Фирӯза дароз карда, гуфт:

—Шуста бихӯр.

Фирӯза меваҳоро шуста хӯрд, пас ба модара什 рӯ овард:

—Оча, акнун ман ба кӯча бароям, майлаш?

—Майлаш, чони оча, бирав, ба дугонаҳот бозӣ бикун.

Фирӯза ба кӯча баромад, ки духтарҳо ба назар наменамоянду танҳо писарҳо даву тоз доранд. Ў сӯи бинои баланд нигарист, то бубинад, ки аз қадомаш касе сар баровардааст. Зеро ҳамеша аз панҷараҳо яке аз дугонаҳояш машғули назораи атроф мешуданд. Ҳаққонӣ, аз панҷараи ошёнаи якум чехраи дугонаи қаринаш Маҳбубаро дида он сӯ шитофт. Чашми дугонаҳо бо ҳам хӯрданд ва Фирӯза бо ишораи даст Маҳбубаро берун хонд. Маҳбуба табассум дар лаб:

3

— Мо имрӯз гахворабандон дорем, — гуфт.

— Маро хабар намекунй? — пурсид Фирӯза.

— Биё, омадан гир, — меҳмоннавозона даъват намуд Махбуба.

Фирӯза интизори ин даъват буд, ки ба роҳрави дугонааш шитобон даромад. Махбуба дугонашро истиқбол намуда, ба назди хоҳараки навзодаш, ки дар хонаи хоб рӯи кат меҳобид, хидоят намуд.

— Ниничаро чӣ ном кардед? — пурсид Фирӯза.

— Отаам мегӯяд, ки Мунира, очаам Муаттар ном карданӣ, — гуфт Махбуба.

— Ба ту қадомаш писанд?

Махбуба китф дар ҳам кашид, яъне ӯ бетараф асту ба вай фарқ надорад қадоме аз номҳои отаву очааш интиҳоб карда қабул мешавад.

— Мунира хушрӯву гуфтанаш осон, — маслиҳат дод Фирӯза, — ту отаатро ҷонибдорӣ бикун.

Махбуба табассум карду ҳарфе нағуфт. Аз ошхона бӯи равғани дوغу ҷалпак ба димоғ мезад.

— Очаат ҷалпак мепазанд-а? — пурсид Фирӯза — бӯяш хуш аст.

— Ҷалпакҳоро очаам пухта шаванд, Ҳурсандмомо меоянд, ниничаро ба гахвора мебандем.

Баъд ман ба ҳамсоягон ҷалпак мебарам, — гуфт Махбуба.

— Ба хонаи мо ҳам мебарӣ?

— Ҳо мебарам.

Ин вакт нинича овоз дода бедор шуд ва даҳонашро калон қушода, ҳамёза кашид. Дугонаҳо ҳаракати ниничаро бо шавқ тамошо мекарданд. Вай дасташро аз парпеч берун оварда ба рӯяш бурд ва рухашро меҳарошид, ки Фирӯза гуфт:

— Нинича, дастатро күшодӣ? Рӯйтро нахарош, биё, ман дастатро даруни парпеч бубандам.
Ӯ парпечно күшод, ки тар аст.

— Э-ҳа, парпечи тоза даркор, — гуфт Фирӯза чун одами кордон.

Ва яке дар пахлӯӣ кат гаҳвораро дида хурсандона нидо кард:

— Дугон, — ӯ ба Маҳбуба мурочиат намуд: — ниничаро ман ба гаҳвора мебандам. Дар гаҳвора бароҳат меҳобад, тагаш тар намешавад. Очаам гаҳвораро «хоначеки бароҳат» меҳонад. Ҳузури ҷони бача будааст.

Маҳбуба чӣ гуфтанашро намедонист. Охир ба вай аз ҷониби очааш ин хел фармоиш нашудааст. Модар аз Маҳбуба танҳо ҳоҳиш кард, ки то анҷоми пухтузаз назди ҳоҳаракаш бишнад. Аммо Фирӯза ба майли дугонааш ҳам нанигариста болопӯши хушранги гаҳвораро күшод ва дид, ки раҳти ҳоби нинича омода аст. Ҳатто барои ба ҷо овардани таомули маросими гаҳворабандӣ қайроқсанги

хурдакаки суфта, оина, шона, гүгирду пахта ва дар паҳлӯи гаҳвора дар лаълӣ ҷормагзу ширинихо гузошта шудаанд. Фирӯза мақсади гузошта шудани ҳамаи ин ҷизҳоро ҳангоми маросими гаҳвора-бандони додаракаш дидаву дар зеҳнаш саҳт накш бастааст ва возех дар ёд дошт. Ӯ ин лаҳза худро дар чои Ҳурасандмомои мутасаддии ин маросим гузошта аввал даст ба омин кушод ва гучуро сазон гуфт:

— Иллоҳо, ба ҳамин кӯдаки навзоди мо умри дарозу ризки фарғ ато бикун. Ҳамроҳи отаву очааш бедарду беранҷ ба камол бирасон. Раҳти хобашро бароҳат соз, аз балоҳову оғатҳо эмин ни-гаҳдор, омин!

Пас пахтаро зарра-зарра сар то пои гаҳвора гузошта, оташ дода гуфт:

— Чину ацинаҳо дур шавед, соҳиби ин хона омад, дур шавед, дур шавед, чину ацинаҳо сӯзеду нобуд шавед!

Маҳбуба ба ҳаракатҳои дугонааш бо ҳайрат чашм медӯҳт. Ҳамин ки оташаки заррачаҳои пахта хомӯш гаштанд, Ӯ аввал оиначаро ба даст гирифта ба ҳар канори гаҳвора мегузашту аз Маҳбуба мепурсисид:

— Ин чо монем, майлаш?

Маҳбуба аз ҳайрат гӯё шах шуда буд, ки овоз намебаровард.

6

— Ў гаранг, «не» бигү охир, таомул ҳамин хел аст, — дугонаашро хүшёр кардан хост Фирӯза.

— Не, не, — садо баровард Фирӯза.

Фирӯза баъди оинача шонаву корд ва қайроқсангро низ бо навбат дар ҳар канори раҳти хоби нинича мегузошту майли дугонаашро мепурсид:

— Ин чо монем, майлаш?

Навбат ба раҳти хоб хобондани нинича расида буд, ки модари Маҳбуба аз ошхона назди духтаракон омад.

— И-и, шумо, тирмизакҳо чӣ кор карданӣ?

Ў шитобон аз дасти Фирӯза ниничаро гирифт, гӯё вайро духтаракон ба ҷоҳ меандохта бошанд.

— Ба гахвора бастани будам, — гуфт Фирӯза бепарво.

— О ҳоло вайро мо ба гахвора набастем, — гуфт модар.

— Оча, ман ба вай гуфтам, ки ҳозир Ҳурсандмомо омада ба гахвора мебанданд. — Ана дидӣ, гапамро гӯш накардӣ, — сӯи дугонааш ситезид Маҳбуба.

Фирӯза озурдадил қадам аз остона берун ниҳод.

— Бишин, ҳамин замон Ҳурсандмомо меоянд, маросими гахворабандиро тамошо мекунӣ, — гуфт модар.

Аммо Фирӯза азми рафтан дошт.

— Бишин охир, очам туро چанг накарданд, — аздасти дугонааш кашид Маҳбуба.

Ин асно занги дар садо дод ва Маҳбуба сӯи дар шитофт, то дарро қушояд. Хурсандмомо омада буд. Вай сохибони хонаро бо меҳмони нав муборакбодӣ намуда баъди нишастан даст ба омин ку-шода дуoi дурударозе хонд ва ниничаро ба даст гирифта пурсид:

— Ин лӯлидухтарро чӣ ном кардед?

— Очаам Муаттару отаам Мунира ном доданий, — пешдасти намуда посух дод Маҳбуба. Фирӯза ханӯз дар турми дар рост меистод. На рафтанашро медонисту на нишастанашро. Хурсандмомо ўро дида гуфт:

— Момокиз, чаро он чо ятимак барин истодай? Биё ин чо бишин.

— Момачон, вай ниничаро ба гаҳвора мебаст. ки очам аз дасташ гирифтанд. Ароз карда рафтанӣ, бишин гӯям ҳам, ин чо истодааст, — гуфт Маҳбуба.

— Ароз накардаам, — гуфт Фирӯза ва наздик омада, дар гӯшае нишаст.

— Ароз накун, духтари ширин. Ин лӯлидухтарро ба гаҳвора мебандем, шумо тамошо мекунед. Боз расму русуми ба гаҳвора бастан дигар-дия, чони момо.

8

Пас ў ниничаро аз бозувонаш гирифта пасту боло ҳам карда афшонд ва дасту похояшро алохида-алохида кашид, гүшашро низ танбех медода бошад, ки саҳт-саҳт молиш дода кашид. Сараашро байни ду кафаш гирифта молиш дод. Дасту пойхоро ба ҳам расонда гуфт:

— Момоқизам, ниничаро ана ҳамин тавр дастаку пояк мекунанд.

Дугонаҳо ҳар амали моморо ҳам бо шавқ ва ҳам бо ҳарос тамошо мекарданд. Кампир ниничаро дар паҳлӯи худ рӯи парпечаш хобонда рӯпӯши гахвораро кушод ва он корҳои чанд лаҳза пеш ба ҷо овардаи Фирӯзаро такрор намуд. Фирӯзаю Маҳбуба ба якдигар нигариста қиқирозсанон меканданд. Маҳбуба моморо ҳихта карда гуфт:

— Момачон, Фирӯза шумо барин ҳамаи ин корҳоро ба ҷо овард.

— Вай хурдтараки калонкоре-е. Аллакай ёд гирифтай. Ту духтари кистӣ? – пурсид Хурсанд-момо.

— Момачон, шумо додараки маро ҳам ба гаҳвора бастед, – гуфт Фирӯза.

— Ҳонаи мо ҳам дар ҳамин бино, дар долони дигар. Очаам Ситора ном дорад, отама Абдураҳим мегӯянд.,,

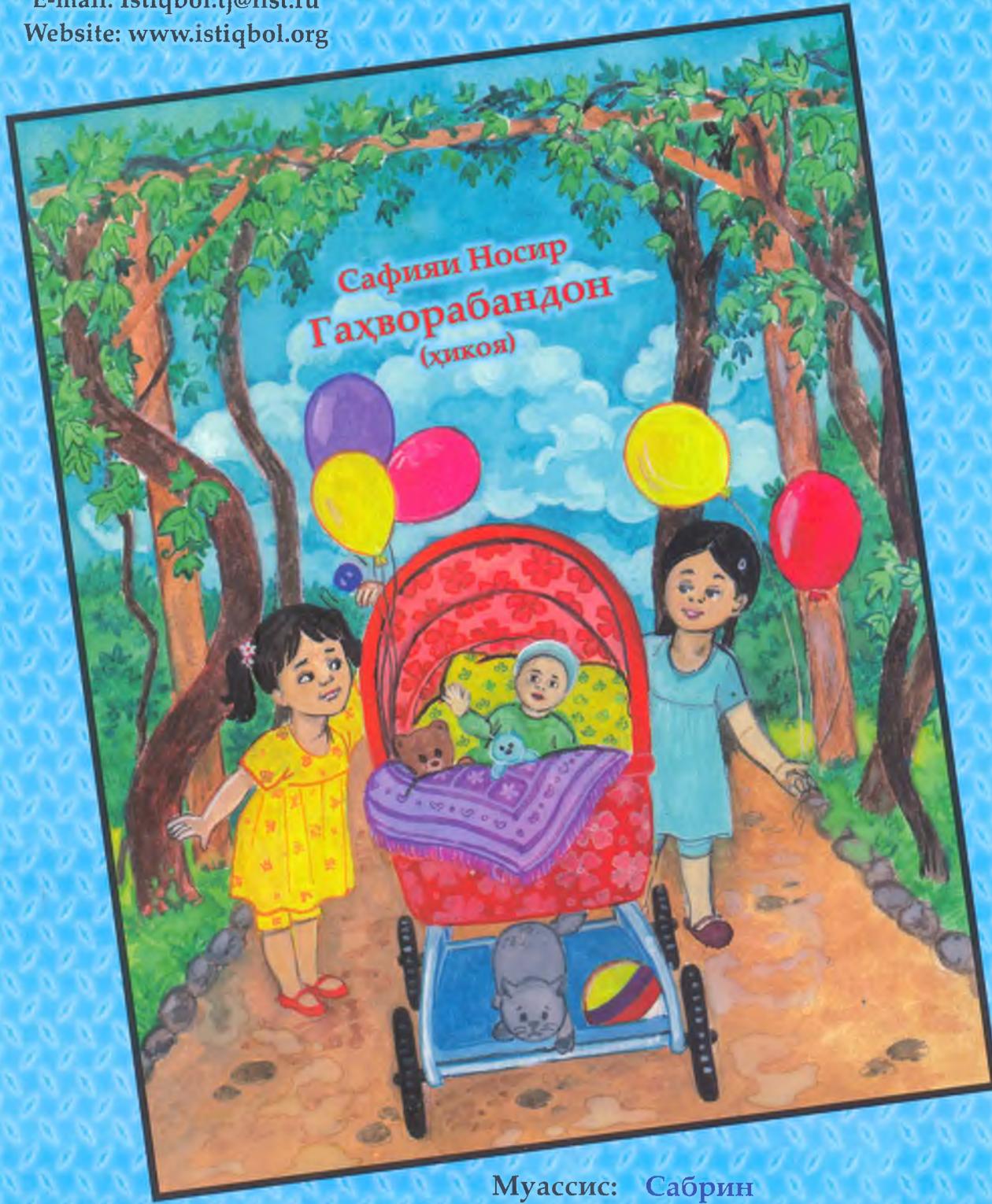
— Ҳа, ҳа, дар ёдам ҳаст. Ту балоча ҳама кори маро таги чашм кардай-да. Ҳайр, иллоҳо ба пири расонад туро. Расму русуми ачдодиро ёд гиред, хуб аст.

Пас Хурсандмомо ниничаро ба гахвора бубаст ва дар болочӯби он чормагзу наботро бо қайрекча шикаста мегуфт:

— Ниничаро, агар ҳамсоя ногаҳон тук-тук бизананд, натарс, отаат дарро саҳт бикӯбад, натарс. Апаат дар хона бо дугонааш талотӯп бикунад, натарс.

Махбубаю Фирӯза чормагзҳои шикастаро аз гирду пеши гахвора чида ду кафашонро пур карданд. Баъди ин аз болои гахвора ширинӣ рехтанд. Духтаракон чормагзро ба доман рехта, қандчинӣ карданд. Кор бо ин тамом набуд. Модари Махбуба дар бари гахвора нишаст ва Хурсандмомо нонеро бо асалу маска андуда ба даҳони ӯ бидошт ва модар онро газид, духтаракон нонро аз даҳони ӯ гирифта рӯ-рӯи хона гирд мегаштанд, то якдигарро бидоранд. Фирӯза, ки духтараки зирақу чобуку чақкон аст, дугонаашро хеле аз пасаш давонд. Оқибат Махбуба дугонаашро даст гирифт ва ҳарду нишаста нону чормагзу ширинихӯй карданд. Ноии асалу маскаандуда бо чормагзу қанд аҷаб ширину гувору буд...

ТЦБ «Истиқбол», 2012, ш. Душанбе,
хиёбони Саъдии Шерозӣ, 16
Тел: (99237) 238-53-01, (918) 82-94-75
E-mail: Istiqbol.tj@list.ru
Website: www.istiqbol.org

Муассис: Сабрин
Мухаррир: Юсуфҷон Аҳмадзода
Мусаввир: Соима Абдуллоева
Ороишгар: Комрони Раҳмон
Мусаҳҳех: Ганчина Муллоҷонова

ISBN 978-99947-53-65-9

9 789994 753659

Ба чоп 15/02/2012 супорида шуд. Ба чопаш 25/02/2012
имзо шуд. Андозаи 60x84 1/16. Ҷузъи чопию ҳисобӣ 2,5.
Адади нашр 5000 нусха. Нарҳаш шартномавӣ.

Дар интишороти «Imak-offset» ба нашр расидааст